

INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING SAMARADORLIGI

Sharof Rashidov tumani 1-son texnikumi

“Umumta’lim fanlari” kafedrasi

Informatika fani o’qituvchilari:

Igamberdiyeva Dilfuza

Irgasheva Gulchehra

Annotatsiya: Ushbu maqolada informatika fanini o’qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar va axborot-kommunikatsiya vositalaridan samarali foydalanish masalalari yoritilgan. Ta’lim jarayonida interaktiv metodlar, innovatsion yondashuvlar hamda raqamli texnologiyalarning ahamiyati tahlil qilinadi. Informatika fanini o’qitishda dasturlash asoslari, masofaviy ta’lim imkoniyatlari, baholash tizimi va o’qituvchining kasbiy kompetensiyalariga alohida e’tibor qaratilgan. Maqola informatika fanini o’qitish samaradorligini oshirish, o’qituvchilarning raqamli savodxonligini rivojlantirish hamda zamonaviy ta’lim talablariga moslashtirishga qaratilgan.

Kalit so’zlar: informatika fani, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, interaktiv metodlar, dasturlash, masofaviy ta’lim, raqamli savodxonlik, ta’lim samaradorligi, innovatsion yondashuvlar.

KIRISH

Bugungi globallashtirish va raqamlashtirish davrida axborot-kommunikatsiya texnologiyalari jamiyat hayotining barcha sohalariga chuqur kirib bormoqda. Ta’lim tizimi ham bu jarayondan chetda qolmay, zamonaviy texnologiyalar asosida rivojlanmoqda. Ayniqsa, informatika fani raqamli jamiyat poydevorini shakllantiruvchi muhim fanlardan biri hisoblanadi.

Informatika fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar, innovatsion metodlar va axborot resurslaridan foydalanish o'quvchilarning bilim saviyasini oshirish, ularning mantiqiy va algoritmik fikrlash qobiliyatini rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu sababli informatika fanini o'qitish metodikasini takomillashtirish dolzarb masalalardan biri hisoblanadi.

Ushbu maqolada informatika fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish, ularning samaradorligi hamda o'quv jarayoniga ta'siri yoritib beriladi.

1. INFORMATIKA FANINING TA'LIM TIZIMIDAGI O'RNI VA AHAMIYATI

Informatika fani o'quvchilarda axborot bilan ishlash, uni izlash, qayta ishlash, saqlash va uzatish ko'nikmalarini shakllantiradi. Mazkur fan orqali o'quvchilar kompyuter savodxonligiga ega bo'lib, zamonaviy texnologiyalardan ongli foydalanishni o'rganadilar.

Bugungi kunda informatika fani:

- raqamli savodxonlikni oshiradi;
- algoritmik fikrlashni rivojlantiradi;
- dasturlash asoslarini o'rgatadi;
- axborot xavfsizligi tushunchalarini shakllantiradi;
- kelajak kasblariga tayyorlaydi.

Shu bois informatika fanini samarali o'qitish jamiyatning intellektual salohiyatini oshirishga xizmat qiladi.

2. ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALAR TUSHUNCHASI

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar — bu ta'lim jarayonini oldindan rejalashtirish, natijaga yo'naltirish va o'quvchi shaxsini rivojlantirishga qaratilgan metodlar majmuidir.

Informatika fanida qo'llaniladigan asosiy pedagogik texnologiyalar:

- interaktiv ta'lim texnologiyalari;
- axborot-kommunikatsiya texnologiyalari;

loyiha asosida o'qitish;
muammoli ta'lim;
masofaviy ta'lim elementlari.

Mazkur texnologiyalar o'quvchini dars jarayonining faol ishtirokchisiga aylantiradi.

3. INFORMATIKA FANINI O'QITISHDA INTERAKTIV METODLAR

Interaktiv metodlar o'quvchi va o'qituvchi o'rtasidagi faol hamkorlikka asoslanadi. Informatika darslarida quyidagi interaktiv metodlar samarali hisoblanadi:

“Aqliy hujum”;
“Klaster”;
“B-B-B” (Bilaman – Bilmoqchiman – Bildim);
“Keys-stadi”;
guruhli ishlash.

Ushbu metodlar o'quvchilarning mustaqil fikrlashini, muloqot qilish va muammo yechish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

4. AXBOROT-KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISH

AKT informatika fanining ajralmas qismi hisoblanadi. Dars jarayonida:

multimedia taqdimotlar;
elektron darsliklar;
onlayn platformalar;
test dasturlari;
virtual laboratoriyalar

keng qo'llaniladi. Bu vositalar mavzuni vizual va tushunarli tarzda o'rgatishga yordam beradi.

5. DASTURLASHNI O'QITISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR

Dasturlash informatika fanining asosiy yo'nalishlaridan biri bo'lib, u o'quvchilarda mantiqiy va algoritmik fikrlashni rivojlantiradi. Scratch, Python, C++ kabi dasturlash tillarini bosqichma-bosqich o'rgatish yuqori samaradorlik beradi.

Amaliy mashg'ulotlar orqali o'quvchilar:

algoritm tuzishni;

kod yozishni;

xatolarni tahlil qilishni o'rganadilar.

6. MASOFAVIY TA'LIM VA ONLAYN PLATFORMALAR

Masofaviy ta'lim informatika fanida muhim o'rin tutadi. Google Classroom, Moodle, Ziyonet kabi platformalar orqali o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish imkoniyatlari kengayadi.

Masofaviy ta'lim:

vaqt va makon mustaqilligini ta'minlaydi;

o'quvchilarni o'z-o'zini nazorat qilishga o'rgatadi;

ta'lim samaradorligini oshiradi.

7. INFORMATIKA FANIDA BAHOLASH TIZIMI

Zamonaviy baholash tizimi o'quvchilarning faqat bilimni emas, balki ko'nikma va kompetensiyalarini ham baholashga qaratilgan. Testlar, amaliy topshiriqlar, loyihalar baholashning asosiy shakllari hisoblanadi.

8. O'QITUVCHINING KASBIY KOMPETENSIYALARI

Informatika o'qituvchisi:

axborot texnologiyalarini mukammal bilishi;

pedagogik mahoratga ega bo'lishi;

doimiy o'z ustida ishlashi zarur.

O'qituvchi o'quvchilarga nafaqat bilim, balki axborot madaniyatini ham singdiradi.

XULOSA

Mazkur maqolada informatika fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalar va axborot-kommunikatsiya vositalaridan foydalanishning nazariy hamda amaliy jihatlari tahlil qilindi. Ta'lim jarayonida interaktiv metodlar, innovatsion yondashuvlar va raqamli texnologiyalarni qo'llash o'quvchilarning

bilim darajasini oshirish, ularning mantiqiy va algoritmik fikrlashini rivojlantirishga xizmat qilishi aniqlandi.

Shuningdek, informatika fanini o'qitishda dasturlash asoslarini bosqichma-bosqich o'rgatish, masofaviy ta'lim imkoniyatlaridan foydalanish hamda zamonaviy baholash tizimini joriy etish ta'lim samaradorligini oshirishi ta'kidlandi. O'qituvchining kasbiy kompetensiyalari, axborot texnologiyalarini puxta egallashi va doimiy o'z ustida ishlashi informatika fanini sifatli o'qitishda muhim omil ekanligi ko'rsatib o'tildi.

Xulosa qilib aytganda, informatika fanini o'qitishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan samarali foydalanish ta'lim sifatini oshirish, raqamli savodxon avlodni shakllantirish va yoshlarni zamonaviy kasblarga tayyorlashda muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Raqamli O'zbekiston – 2030" strategiyasi.

O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.

Abduqodirov A.A. **Axborot texnologiyalari va ta'lim.** – Toshkent: O'qituvchi, 2019.

Beginqulov U.Sh. **Informatika va axborot texnologiyalarini o'qitish metodikasi.** – Toshkent, 2020.

Yo'ldoshev J.G'., Usmonov S.A. **Pedagogik texnologiyalar.** – Toshkent: Fan, 2018.

Saidov S.S. **Zamonaviy ta'limda innovatsion yondashuvlar.** – Toshkent, 2021.

ZiyoNET ta'lim portali materiallari.

Moodle va Google Classroom platformalari bo'yicha metodik qo'llanmalar.